

Szanowni Państwo,

Oddajemy do Państwa rąk kolejny numer naszego Biuletynu, poświęcony w znacznej mierze tematyce europejskich funduszy strukturalnych na lata 2007–2013.

W związku z nasilającymi się procesami fuzji i przejęć w Polsce, przybliżamy Państwu także znaczenie badania due diligence w procesie akwizycji, zobrazowane krótkim wywiadem z p. Andrzejem Diakunem – Prezesem spółki Elektrotim S.A., z którą to firmą RC współpracuje w zakresie projektów M&A, przeprowadzając na jej zlecenie badania due diligence.

Zapraszam do lektury.

Katarzyna Kolanowska
Konsultant

Fundusze Strukturalne 2007–2013

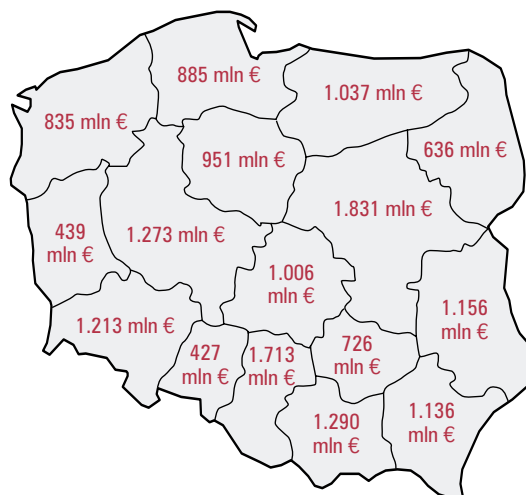
Ruszyły dotacje unijne dla przedsiębiorców!

Właśnie ruszyła długo oczekiwana runda składania wniosków o dofinansowanie w ramach europejskich funduszy strukturalnych przyznanych dla Polski na lata 2007–2013. Jest to dobra wiadomość dla firm wstrzymujących się z rozpoczęciem planowanych przedsięwzięć, gdyż firmy te muszą rozpocząć inwestycję dopiero po złożeniu wniosku i otrzymaniu informacji, iż wniosek kwalifikuje się do wsparcia, tak aby wydatki związane z tą inwestycją mogły być następnie uznane za kwalifikowane i w konsekwencji zrefundowane po zakończeniu projektu.

Całkowita kwota środków przyznana w ramach poszczególnych programów operacyjnych to 67,3 mld €. Przedsiębiorcy mogą starać się o dofinansowanie w ramach takich programów jak m.in.: Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej. Są to generalnie programy wspólne dla całej Polski, co oznacza, że korzystać z nich będzie mógł każdy przedsiębiorca (oczywiście przy spełnieniu określonych wytycznymi przesłanek), bez względu na to, gdzie ma swoją siedzibę i gdzie prowadzi działalność gospodarczą.

Bezpośrednio adresowanym do przedsiębiorców i stworzonym głównie z myślą o nich jest Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (POIG). Łączna suma środków finansowych przeznaczonych na realizację POIG w okresie 2007–2013 wyniesie ok. 9,7 mld €, z czego ze środków UE pochodzić będzie

ok. 8,3 mld €. Najistotniejsze z punktu widzenia wspierania firm w ramach POIG jest zapewnienie wzrostu innowacyjności, wsparcia nowych technologii i wzrostu zatrudnienia, przy jednoczesnej dbałości o środowisko. POIG realizowany będzie poprzez dziewięć priorytetów tematycznych. Niewątpliwie znacznym zainteresowaniem przedsiębiorców będzie cieszył się Priorytet IV POIG, a w szczególności jego Działanie 4.4. „Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym”. Pierwszoplanowym celem Priorytetu IV jest

podniesienie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw poprzez stymulowanie wykorzystania w nich nowoczesnych rozwiązań. W konsekwencji, starające się o dotację przedsiębiorstwo będzie musiało wykazać w dokumentacji aplikacyjnej innowacyjność realizowanej inwestycji. Istotnym dla potencjalnych beneficjentów jest to, iż w ramach wspomnianego wyżej Działania 4.4. o dofinansowanie mogą się starać tylko takie projekty, których całkowita wartość nie przekracza 50 mln €, natomiast wartość wydatków kwalifikowanych, tj. objętych wsparciem musi wynosić nie mniej niż 8 mln zł, lecz nie więcej niż 160 mln zł.

Wspomniana kwota 8 mln zł niejako „oddziela” POIG od poszczególnych działań 16 Regionalnych Funduszy Operacyjnych (RPO), w ramach których przedsiębiorcy również mogą starać się o dotacje unijne. **Budżet wszystkich 16 RPO wynosi ok. 16 mld €.** W wypadku RPO, podawane w wytycznych całkowite kwoty wartości projektu i zależne od nich procentowo kwoty wydatków kwalifikowanych są niższe niż w POIG i przez to dla potencjalnego beneficjenta często dogodniejsze – łatwiej bowiem przedsiębiorcy zgromadzić wkład własny w celu realizacji inwestycji (inwestycję trzeba zrealizować ze środków własnych, a dopiero po zakończeniu realizacji i rozliczeniu projektu przedsiębiorca otrzymuje dotację na zasadzie refundacji) oraz ma on możliwość ubiegania się o dofinansowanie również na inwestycje o niższej wartości. Wytyczne odnośnie działań każdego z 16 RPO zostały przygotowane odrębnie przez instytucje zarządzające tymi programami, tj. władze poszczególnych województw – każdy z RPO został dostosowany do specyfiki poszczególnych województw. W związku z tym, zróżnicowane są nie tylko działania w ramach poszczególnych RPO, ale też kryteria kwalifikowalności projektów oraz zasady oceny wniosków. „Wspólnym mianownikiem” działań w ramach programów regionalnych jest to, iż aby uzyskać dotację w ramach RPO przygotowanego dla danego województwa, trzeba zarówno mieć siedzibę na terenie tego województwa, jak i prowadzić na jego terenie działalność gospodarczą.

Wsparcie dla przedsiębiorców przewidziane zostało w odpowiednich działaniach RPO również dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO WK-P). Przedsiębiorcy będą składać wnioski głównie w ramach Działania 5.2. „Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw”. Ewentualni beneficjenci, w zależności od swojego statusu (tj. czy kwalifikują się do mikro, małych, średnich czy dużych przedsiębiorców), mogą ubiegać się o dofinansowanie z Poddziałania 5.2.1 „Wsparcie inwestycji mikroprzedsiębiorstw” (budżet ponad 17 mln €) lub Poddziałania 5.2.2. „Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw” (budżet ok. 99 mln €). Przykładowe rodzaje inwestycji, które mogą zostać objęte wsparciem w ramach 5.2. to: nabycie nieruchomości przeznaczonej na działalność gospodarczą, budowa, rozbudowa lub przebudowa budynków, unowocześnienie, zakup nowych lub używanych urządzeń lub

maszyn – przy jednoczesnym utrzymaniu lub zwiększeniu zatrudnienia.

- Dotacje w ramach pierwszego z wymienionych wyżej poddziałań mogą uzyskać tylko mikroprzedsiębiorcy, a wartość wspieranych projektów musi się mieścić w przedziale 75–500 tys. zł, przy czym refundacja obejmie maksymalnie 70% wydatków kwalifikowanych.
- Natomiast Poddziałanie 5.2.2. przeznaczone jest dla wszystkich grup przedsiębiorstw, tj. mikro, małych, średnich i dużych. Od statusu firmy zależy jaką wartość ma mieć realizowane przedsięwzięcie – minimalna wartość projektu dla mikro i dla dużych przedsiębiorstw to 500 tys. zł, natomiast dla małych i średnich przedsiębiorstw to 100 tys. zł, zaś maksymalna to każdorazowo 8 mln zł. Najwyższy poziom dofinansowania jaki może uzyskać beneficjent w ramach Poddziałania 5.2.2. to 50% wydatków kwalifikowanych.

RC jako akredytowany przez PARP doradca już wcześniej aktywnie wspierała przedsiębiorstwa w pozyskiwaniu funduszy unijnych, tj. w ramach programów operacyjnych na lata 2004–2006. Wsparcie to polegało na przygotowaniu wniosków o dofinansowanie oraz późniejszym monitoringu realizacji inwestycji i rozliczeniu projektu. Poniżej zamieszczamy referencje udzielone nam przez firmy, które skorzystały z dobrodziejstwa dotacji unijnych.

► *Przygotowanie merytoryczne, profesjonalizm oraz fachowość działań – wszystko to spowodowało, iż spółka TOFAMA S.A. skorzystała z usług doradczych świadczonych przez firmę Rissmann Consulting (RC). W konsekwencji prawidłowego sporządzenia przez RC wniosku o dofinansowanie, nasza firma otrzymała dotację w ramach SPO WKP, dzięki której mogliśmy zrealizować inwestycję polegającą na zakupie 4 nowoczesnych urządzeń, tj. przecinarki do cięcia plazmowego, 2 urządzeń filtrowentylacyjnych oraz wiertarko-frezarki sterowanej numerycznie. Firma RC wsparła nas również swoją fachową pomocą w całościowym rozliczeniu projektu, w związku z czym otrzymaliśmy pełną kwotę refundacji, określoną w umowie o dofinansowanie.*

Zarząd TOFAMA S.A.

► *ATS Sp. z o.o. dotychczas korzystała z pomocy RISSMANN Consulting Sp. z o.o. kilkakrotnie. RC z powodzeniem opracowała dla naszej firmy zarówno wnioski o dofinansowanie, jak również końcową dokumentację rozliczeniową w związku z realizacją następujących projektów: 1. „Wzrost konkurencyjności ATS Sp. z o.o. poprzez wdrożenie zaawansowanych technologii informatycznych” (Program SPO-WKP, Działanie 2.3.), 2. „Udział jako wystawca w MT „TUBE” Düsseldorf, Niemcy, 24–28 kwietnia 2006” (Program SPO-WKP, Poddziałanie 2.2.2.), 3. „Udział jako wystawca w Międzynarodowych Targach Maszynowych MSV Brno 2007” (Program SPO-WKP, Poddziałanie 2.2.2.). Pragniemy podkreślić, iż kompetencje, wiedza oraz zaangażowanie konsultantów RC pozwalają nam zarekomendować usługi tej firmy innym przedsiębiorcom.*

Zarząd ATS Sp. z o.o.

Fuzje i przejęcia

Znaczenie badania due diligence w projektach M&A

Coraz więcej spółek krajowych uczestniczy w konsolidowaniu różnych branż gospodarki w Polsce. W najlepsze trwa konsolidacja w budownictwie, przemyśle elektromaszynowym i odzieżowym. Nabiera tempa konsolidacja przemysłu spożywczego czy ogólnie branży handlowej. Przykładów można mnożyć więcej.

Niezmiernie istotnym elementem całego procesu fuzji i przejęć, tj. łączenia się bądź przejmowania kontroli jednej firmy przez drugą jest badanie due diligence, które zasadniczo daje odpowiedź na dwa kluczowe pytania tj. (1) czy warto dokonywać określonej akwizycji (mając świadomość istniejących ryzyk) oraz (2) na jakich warunkach cenowych. Oczywiście samo badanie jest procesem wielce złożonym, gdyż dotyka wszystkich aspektów funkcjonowania firmy.

Przeprowadzanie badania due diligence oraz sporządzanie raportu ułatwiającego gremiom decyzyjnym podejmowanie właściwych decyzji co do danej akwizycji jest jedną ze specjalności Rissmann Consulting. Na przestrzeni ostatnich 9 miesięcy (08.2007 – 04.2008) konsultanci RC przeprowadzili 10 kompleksowych badań due diligence oraz dodatkowo 4 odrębne wyceny spółek, działając na zlecenie takich firm jak Elektrotim S.A., Apator S.A., Bytom S.A., Hydrotor S.A., ABM Solid S.A.

Działając na zlecenie Elektrotim S.A., konsultanci RC uczestniczyli w 5 projektach, w 4 przypadkach dokonując kompleksowego badania dd i w jednym szacunkowej wyceny spółki. Przedmiotem badania były aspekty prawne i administracyjne, rachunkowe, podatkowe i sprawozdawcze, finansowe i ogólnie ekonomiczne, środowiskowe, kadrowe i inne związane z zarządzaniem interesami badanej spółki.

Zachęcamy do lektury krótkiej rozmowy z Prezesem Elektrotim S.A., p. Andrzejem Diakunem, który w kilku słowach przybliży znaczenie badania dd w procesie akwizycji.

Rozmowa z Andrzejem Diakunem – Prezesem Zarządu Elektrotim S.A.

RC: Panie Prezesie, firma którą Pan kieruje, dzięki dokonaniom w 2007 r. przejęciom, ma już własne doświadczenia w zakresie M&A. Jak istotne Pana zdaniem jest znaczenie badania due diligence przy podejmowaniu decyzji odnośnie przejęcia kontroli nad badaną spółką?

AD: Badanie takie jest absolutnie niezbędne. Pozwała ono ujawnić ryzyka związane z ewentualnym przejęciem, ułatwiając zarządowi podjęcie właściwej decyzji, nawet gdyby miała to być decyzja negatywna. Nie wyobrażam sobie, aby ktokolwiek zdecydował się na

▶ Andrzej Diakun,
Prezes Zarządu
Elektrotim S.A

przejęcie innej spółki nie wykonując wcześniej kompleksowego badania dd.

RC: Czy może Pan wskazać, jak raporty z badań spółek przeprowadzonych przez RC wpłynęły na Pańską opinię o badanych spółkach i ostateczną decyzję o ewentualnym zakupie lub rezygnacji z zakupu udziałów danej firmy?

▶ **AD:** Wszystkie raporty sporządzone przez RC w sposób wyczerpujący przedstawiały istotne cechy spółek będących w polu naszego zainteresowania. Uwzględniając ostatnią dekonstrukcję na GPW, dzięki tym raportom udało nam się uniknąć zbędnych wydatków.

RC: Jak ocenia Pan współpracę z naszą firmą? Czy poleciłby Pan innym przedsiębiorcom planującym dokonanie akwizycji usługi doradcze świadczone przez RC w tym zakresie?

AD: RC dała nam się poznać jako sprawna i w pełni profesjonalna firma doradcza. Nie tylko poleciłbym innym spółkom usługi RC, ale już to uczyniłem.

RC: Bardzo dziękujemy za rozmowę.

▶ Elektrotim S.A. – spółka z branży instalacji elektrycznych i systemów automatyki dla budownictwa i przemysłu.

Historia Elektrotim S.A. sięga roku 1998, kiedy to nastąpiło zawiązanie spółki i pierwsza emisja akcji. Od marca 2007 r. akcje Elektrotim S.A. są notowane na GPW w Warszawie. Kolejnym etapem rozwoju firmy stała się budowa grupy kapitałowej. Do tej pory Elektrotim S.A. przejął kontrolę nad trzema spółkami: PROCOM System S.A., Infrabud Sp. z o.o., ELEKTROMONT-BETA Sp. z o.o. Skonsolidowane przychody netto Spółki ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły w 2007 r. 99,9 mln zł, zaś zysk netto w tym samym roku przekroczył kwotę 10 mln zł. Elektrotim planuje dalsze przejęcia, tak aby Grupa Kapitałowa osiągnęła obroty rzędu 130 mln zł netto i wypracowała zysk na poziomie 12 mln zł netto w 2008 r. Elektrotim S.A. ma na swoim koncie wiele nagród i wyróżnień. Tylko w 2007 roku firma otrzymała m.in.:

- 1) Wyróżnienie GAZELE BIZNESU 2007
- 2) Godło EU STANDARD 2007
- 3) Dolnośląski Certyfikat Gospodarczy nr 0188/2007

Misja Elektrotim S.A. wyraża się w stwierdzeniu: „Chcemy profesjonalnie i kompleksowo realizować oraz eksploatować „elektrykę” i „automatykę”, dając bezpieczeństwo, pewność a także wysoki standard wyrobów i usług”.

Inne wydarzenia

Kolejna akwizycja z udziałem RC jako doradcy

Dnia 30 kwietnia 2008 r. nastąpiło rozszerzenie Grupy Apator S.A. o Fabrykę Wodomierzy PoWoGaz S.A. Włączenie PoWoGaz S.A. w struktury APATORA jest kolejnym etapem realizowanej strategii, skierowanej na uzyskanie pozycji lidera na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej, zarówno w zakresie aparatury pomiarowej jak i łącznikowej. W dniu 25 kwietnia 2008 r. APATOR S.A. uzyskał zgodę Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie przejęcia kontroli nad PoWoGaz S.A. RC uczestniczyła w procesie ww. akwizycji, przeprowadzając badanie due diligence oraz przygotowując zgłoszenie zamiaru koncentracji do UOKiK.

Summary

The present issue of the RC newsletter deals with due diligence as an important stage in the process of M&A, and with the European Union Structural Funds 2007–2013.

In the article „European Union Grants for Businesses Have Begun!” the main programs for Polish companies in 2007–2013 are described. This article contains important information for businesspeople interested in financial support from European Union, for example, criteria of the funds' grants or amounts of particular funds.

RC has succeeded in its clients' applications for EU funds for 2004–2006. Applications which we prepared for financing for Tofama S.A. and ATS Sp. z o.o. received subsidies within the SPO-WKP Program. For ATS Sp. z o.o. RC prepared applications for European Union grants and final settlements in connection with several projects. One example is, „Increase of the competitiveness of ATS Sp. z o.o. by implementation of advanced IT technology” (SPO-WKP Programme, 2.3.). After RC's preparation of an application for a European Union subsidy, Tofama S.A. received a grant in the SPO WKP project. With this grant it was able to purchase four valuable pieces of equipment for the firm. Furthermore, consultants of RC assisted Tofama S.A. in the total settlement of the project, and as a result Tofama S.A. obtained a full refund originally determined in the subsidy agreement. Additionally, another project of our client, also prepared by RC, placed high on a list of projects recommended for support within the framework of sub-measure 2.2.1., Subsidies for Innovative Investments.

The article about due diligence describes RC's projects of due diligence as well as the influence of due diligence results on investors' decisions about possible acquisition.

In the period of the last nine months (08.2007–04.2008), RC consultants conducted 10 processes of due diligence and four individual evaluations of companies acting for such firms

Spotkanie partnerów Grupy BOC

W dobie szybkiego postępu informatyzacji stworzone zostały programy wspomagające zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie, a RC wychodząc naprzeciw potrzebom swoich klientów wspiera ich w tej dziedzinie, współpracując z BOC¹ i proponując przedsiębiorcom wdrożenie specjalistycznego oprogramowania. System ADONIS® firmy BOC, jest idealnym narzędziem opracowanym w celu **wspomagania optymalizacji procesów, restrukturyzacji firmy oraz redukcji kosztów**. Niewątpliwą zaletą oprogramowania jest jego elastyczność i możliwość dostosowania do indywidualnego profilu i potrzeb odbiorcy. W dniach 18 i 19 września 2008 r. odbędzie się w Wiedniu spotkanie partnerów Grupy BOC, do których zalicza się również RISSMANN Consulting.

¹ BOC Information Technologies Consulting GmbH jest firmą konsultingową o zasięgu międzynarodowym i producentem oprogramowania, specjalizującym się w zarządzaniu procesami biznesowymi. Wśród użytkowników oprogramowania BOC znajdują się m.in.: ThyssenKrupp Energostal S.A., Uniqą, AIG Credit, BRE Leasing, OMV, Vodafone D2, Telefonica, Austrian Airlines oraz wiele innych przedsiębiorstw, banków, korporacji ubezpieczeniowych i wyższych uczelni. Rissmann Consulting od 5 lat współpracuje z BOC.

(Elektrotim S.A., Apator S.A., Bytom S.A., Hydrotor S.A., ABM Solid S.A.). The subjects of RC's due diligence processes are legal, administrative, tax, reporting, financial, and other economic and legal aspects of company operations.

The summary of the above-mentioned article is an opinion of Mr. Andrzej Diakun, CEO of Elektrotim S.A., about the services provided by RISSMANN Consulting.

Also in this issue:

- Information about another acquisition conducted with RC's participation: on 30 April 2008 the Group of APATOR S.A. was increased by the purchase of shares of Fabryka Wodomierzy PoWoGaz S.A. On 25 April 2008, the Office of Competition and Consumer Protection gave the required consent for acquisition of PoWoGaz S.A. RISSMANN Consulting participated in this project by conducting due diligence and preparing an intention to concentrate for OCCP.
- Invitation for RC to the 12th BOC Strategic Partner Meeting – 18 and 19 September 2008 in Vienna.

Biuletyn RC

RISSMANN Consulting Sp. z o.o.
ul. Rynek Nowomiejski 16, 87-100 Toruń
tel. 056 652 28 89, tel./fax 056 652 11 83
e-mail: office@rissmann.pl, www.rissmann.pl